

Haan Lajos (1818–1891) szlovák anyanyelvű békéscsabai evangélikus lelkész, történész, a Magyar Történelmi Társulat alapító tagja volt. Levelezése, emlékirata és más feljegyzései azonban nem csak azért jelentősek, mert fontos forrást jelentenek a 19. századi Békéscsaba, az evangélikus egyházi társadalom, a professzionális magyar történetírás, valamint a szlovák-magyar kapcsolatok szempontjából, hanem azért is, mert Haan mind ezekről a közvetlen szemlélő élményszerűségével képes beszélni. Perspektívája a jó értelemben véve szubjektív, kifejezetten az őt körbevevő valóság azon részleteire koncentrál, amelyekről másutt aligha olvashatunk: hogy kik hordtak nadrágot (és nem

gatyát) Békéscsabán és ez mit mond el a korabeli városi elit társadalmáról; hogy miért nem köszöntek neki lengyel barátai az egyetemen, miután meglátták egy oroszral is társalogni; hogy hogyan gyújtottak tüzet a gyufa megjelenése előtt és milyen volt a lakások berendezése; hogy miért dobolt Radvánszky Antal főispán a kisunokája dobjával a nála vendégeskedő történészek fülébe, akik épp a Radvánszkyak levéltárában kutattak, vagy épp, hogy hogyan élt festő öccse, Haan Antal Capri szigeti várkastélyában, amely egykor Tibérius császáré volt?

A kötetet Demmel József (Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete, Békéscsaba/Historický ústav Slovenskej akadémie vied, Bratislava) és Katona Csaba (Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Budapest) szerkesztette.

„aki tót pap létére is magyar író”

10

KOR/RIDOR KÖNYVEK

„aki tót pap létére is magyar író”

Haan Lajos levelei és visszaemlékezései

KOR/RIDOR KÖNYVEK 10